

2026-05-25

Till

Utbildningsdepartementet

Remissyttrande: SOU 2026:4 Rektor i fokus – förutsättningar för ett pedagogiskt ledarskap

Waldorfskolefederationen (WSF) är en intresseorganisation för de ca 40 waldorfskolor som finns i Sverige. Waldorfskolefederationen samarbetar också med representanter för Montessori- och Freinet-skolorna inom ramen för Idéburna skolors riksförbund i syfte att bevaka frågor som berör pedagogisk mångfald och alternativ pedagogik.

Waldorflärarhögskolan (WLH) är idag den enda institution som erbjuder utbildningar till waldorfförskollärare och waldorflärare. Utbildningarna är offentligt finansierade och ger behörighet att arbeta i waldorfpedagogisk förskola/skola. De står under tillsyn av UKÄ. Waldorflärarhögskolan har en unik position vad gäller pedagogiska alternativ. Vi är också del av Idéburna skolors riksförbund (ISR) inom vilket vi arbetar för att stärka de idéburna pedagogiska alternativens möjlighet att bedriva förskola/skola inom det svenska skolväsendet.

WSF och WLH har ett nära samarbete och bidrar till samverkan mellan utbildning och skolor.

Vi inleder med en längre beskrivning av de speciella lagar/förordningar och förutsättningar som gäller för waldorfförskollärare och waldorflärare och vad det innebär för frågan om möjlighet att bli rektor. Vi har därefter en sammanfattning av våra synpunkter i punktform. Direkt efter sammanfattningen kommer specifika kommentarer till några av utredningens förslag samt en avslutande kommentar till utredningen.

Förutsättningar för waldorfförskolor och waldorfskolor

Vi inleder med en tillbakablick för att påminna om hur det kommer sig att regelverket ser ut som det gör idag.

Läro- och lärutbildningsreformen och särlagstiftningen

Sedan 2014 finns endast en av staten finansierad och granskad utbildning till waldorfförskollärare och waldorflärare, den vid WLH.

Idag framgår det att waldorfförskollärare och waldorflärare får arbeta i waldorfförskola/skola om ”lärarens utbildning omfattar waldorfpedagogik”. (Förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare, kap 2, § 10). Undantaget från statlig lärarlegitimation gäller i fristående förskolor på så sätt som beskrivs nedan.

I och med den läro- och lärutbildningsreformen som lades fram 2008 och genomfördes 2011 hotades waldorfförskolläro- och waldorfläro- och lärutbildningarna på ett fundamentalt sätt och därmed även waldorfförskolornas och waldorfskolornas existens. Ett problem var att examensordningen för läro- och lärutbildning ändrades. Från att ha haft en 1–7 och en 4–9 utbildning infördes i stället F – 3-, 4–6- och ämnesläro- och lärutbildning. Möjligheten till ämnesbredd minskade och praktiskt estetiska ämnen lyftes bort från lågstadie- och mellanstadieläro- och lärutbildningarna.

Det betydde att några av bärande pedagogiska och didaktiska tankarna i waldorfpedagogiken blev svåra eller omöjliga för de nya statliga läro- och lärutbildningarna att omfatta och genomföra. Det innebar bland annat att det blev svårare att arbeta ämnesintegrerat och med inslag av estetiska och praktiska läroprocesser, eftersom dessa kompetenser inte gick att få till i en och samma utbildning. Det innebar också att det blev svårare att ha den kontinuitet som det innebär att en lärare följer elever under flera år, om än inte i alla ämnen. Ett lärosäte kan därför inte inom ramen för nuvarande examensordning för lärare organisera och genomföra en waldorfläro- och lärutbildning. Dessutom är studentantalet begränsat och därför inte ekonomiskt intressant. Det saknas också waldorfpedagogisk kompetens på lärosätena.

Utbildade waldorfförskollärare och waldorflärare gavs mot bakgrund av detta rätt att undervisa och sätta betyg i waldorfförskola och waldorfskola. Det finns särskild lag- och förordningstext om detta (se nedan). Detta skedde redan 2011.

Genom ett omfattande arbete med att stärka kvaliteten på utbildningarna, kontinuerlig dialog med Utbildningsdepartementet och genom att visa på konsekvenserna av att inte ha en waldorfläro- och lärutbildning beslutade dåvarande regering med Jan Björklund som utbildningsminister att WLH från och med 2014 skulle erhålla offentlig

finansiering och ställas under tillsyn av UKÄ. Året dessförinnan (2013) gavs studenter vid WLH rätt till CSN.

Det konstaterades helt enkelt från regeringens sida att utan en waldorfförskollärary- och waldorfläraryutbildning blir det i realiteten omöjligt att bedriva waldorfförskolor och waldorfskolor.

Utbildade waldorfförskollärare och waldorflärare har idag också möjlighet att gå rektorsutbildning och det är flera rektorer vid waldorfförskolor/skolor som har just denna bakgrund. En enskild verksamhet kan ha brister, men det finns inget stöd för att dessa verksamheter generellt får mer nedslag än verksamheter med rektorer som innehar statlig lärarlegitimation.

Det vore i allra högsta grad olyckligt och emot andemeningen i den lagstiftning som finns att omöjliggöra för utbildade waldorfförskollärare och waldorflärare att gå rektorsprogram och arbeta som rektorer.

Vi uppfattar inte att utredaren har tagit ställning mot waldorfförskollärare och waldorflärare. Det förslag som här läggs fram av utredningen visar i stället på okunskap om de waldorfpedagogiska verksamheternas juridiska förutsättningar och förslaget innebär de trillar mellan stolarna. Lagstiftaren måste se över förslaget i den här delen och skapa möjlighet för waldorfpedagogiskt utbildade förskollärare/lärare att också kunna gå rektorsutbildning och bli rektorer.

Gällande lag- och förordningsskrivningar

Idag regleras krav på lärares utbildning i waldorfförskolor/waldorfskolor i Skollagen (2010:800) och i Förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare. Nedan presenteras kortfattat gällande reglering.

I 2 kap 13§ 1st 2p Skollagen framgår att kraven på statlig lärarlegitimation inte gäller vid:

- ”2. Undervisning i fristående skolor och fritidshem med viss särskild pedagogik.”
- ”Förskollärare [...] får trots det bedriva undervisning i fristående förskolor med viss särskild pedagogisk inriktning.”

Därutöver framgår av 2 kap 20§ att man får tillsvidareanställa lärare utan statlig lärarlegitimation:

- ”Även en lärare som är undantagen från krav på legitimation enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 13 § tredje stycket och den som ska bedriva

undervisning som avses i 17 § får anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning”

Dessa skrivningar måste läsas tillsammans med relaterad förordningstext för att inte framstå som orimligt kravlösa.

Där framgår i 1 kap 4§ Behörighetsförordningen vad som menas med viss särskild pedagogik:

- ”Bestämmelserna i 2 kap. 17 § skollagen (2010:800) om viss särskild pedagogisk inriktning gäller waldorfpedagogisk inriktning.”

Därutöver krävs viss utbildning enligt 2 kap 10§ Behörighetsförordningen:

- ”Detta gäller bara om lärarens utbildning omfattar waldorfpedagogik”

Dessa lag- och förordningstexter innebär sammantaget att det krävs utbildning för att få undervisa, sätta betyg och därmed anställas i en waldorfförskola/waldorfskola.

Waldorfförskollärarlegitimation och waldorflärarlegitimation

Rörande waldorfförskollärare och waldorflärare har det historiskt funnits många olika utbildningar, även om det idag endast är WLH som erbjuder dessa. För att tydliggöra kompetens och behörighet i waldorfskolan införde WLH i samarbete med Waldorfskolofederationen och Riksföreningen Waldorfförskolornas Samråd 2010 en waldorfförskollärar- respektive waldorflärarlegitimation. Detta har bidragit till att öka medvetenheten om och stärka kvaliteten av förskollärarna/lärarnas kompetens. Legitimationen är inte statligt sanktionerad och är inte obligatorisk men har på relativt kort tid haft betydelse för verksamheterna. Den tillmäts också betydelse genom att den efterfrågas av myndigheter i samband med inspektioner.

Vi önskar att waldorfförskollärar- och waldorflärarlegitimation, utöver en intern betydelse, ges betydelse i förhållande till möjligheten att ta del av samtliga professionsprogram, karriärtjänster och andra satsningar riktade till förskollärare och lärare inom det svenska skolväsendet.

Idag finns det på waldorfskolorna dels lärare med waldorflärarlegitimation, dels lärare med statlig lärarlegitimation. Det är endast de senare som kan ta del av de statliga satsningarna som exempelvis förstelärartjänster vilket vi menar diskriminerar utbildade och erfarna waldorflärare. Detta riskerar dels likvärdigheten vad gäller kompetensutveckling, dels påverkar det attraktionskraften till yrket negativt. WLH märker att många av de studenter som utbildar sig till waldorfförskollärare och waldorflärare inte ser det som ett alternativ att utbilda sig för och arbeta inom övriga skolväsendet. Genom att försvåra för waldorfförskollärare och waldorflärare att ta del

av professionsprogram och andra satsningar riskerar man därigenom att förlora potentiella lärare. Svensk skola bör välkomna fler som vill bli lärare.

Om waldorfförskollärlar- och waldorflärlarlegitimationen ges legitimitet inom sina skolformer kan såväl verksamheter som det offentliga kräva att förskollärlare och lärare på waldorfförskolor och waldorfskolor ska ha antingen en waldorflärlarlegitimation eller en statlig legitimation för att vara behöriga att undervisa. Detta skulle stärka skolornas fokus på kvalitet och öka pressen på huvudmännen att utbilda och vidareutbilda sina medarbetare. Detta skulle då också kunna användas som ett krav för rektors- och skolchefsutbildningar.

Sammanfattning

- **Avsnitt 5 om pedagogiskt ledarskap**
Vi delar utredningens förslag om definition av rektors pedagogiska ledarskap. Vi ser det som väsentligt att det är den sammanvägda bedömningen av volym och komplexitet som ska beaktas. (Detta tas upp även i avsnitt 6.2.9 och 7.2.7.)
- **Avsnitt 6.2 och 8.5.4 om organisationen kring rektorsuppdraget**
Som företrädare för mindre, idéburna skolverksamheter vill vi framhålla att det angeläget att inte styra organisationen utifrån endast de stora aktörernas förutsättningar.
- **Avsnitt 6.2.7 om huvudmannens försvärande styrning**
Vi delar utredningens bild av de många aspekter som påverkar rektors möjlighet att utöva sitt uppdrag och att de administrativa kraven från huvudman och det offentliga inte får öka, utan snarare behöver minska.
- **Avsnitt 6.2.10 om rektors rätt att delegera**
Vi tillstyrker att rektor inte ska kunna delegera det pedagogiska ansvaret i sin helhet.
- **Avsnitt 6.6.6 om beslut om ledningsstöd**
Vi delar utredningens uppfattning om att stärka rektors mandat att utforma den inre organisationen och ser positivt på att frågan om tillsättning biträdande rektor omfattas av rektors uppdrag att forma den inre organisationen.

- **Avsnitt 6.6.10 om behörighetskrav på rektorer**

Vi delar inte utredningens uppfattning om krav på lärarexamen/statlig lärarlegitimation för att kunna få ett rektorsuppdrag. Om man ska ställa krav på statlig lärarlegitimation måste det också ges möjlighet för dem med waldorflärarlegitimation att anses behöriga för rektorsuppdraget.

- **Avsnitt 6.6.11 om genomförd rektorsutbildning.**

Vi delar helt utredningens uppfattning om att en rektor som går rektorsutbildningen ska uppnå godkända resultat och avsluta utbildningen inom en fastställd tid.

- **Avsnitt 6.6.7 om interoperabla system**

Vi ser stora vinster med fungerande interoperabla system inom skolektorn. Det nya betygssystem som föreslås förutsätter också ett fungerande nationellt system. Samtidigt konstaterar vi att det offentliga här lider av ett kompetensproblem och därmed efterföljande brist på legitimitet och förtroende.

- **Avsnitt 7.2.5 om meriteringsnivåer för rektorer**

Vi delar inte utredningens förslag om formella meriteringsnivåer.

- **Avsnitt 7.2.1 om statlig finansiering**

Utredningen skriver om finansieringsformen för svensk skola. Vi menar att denna utredning inte bör gå in på konkreta förslag i denna stora och komplexa fråga. Det går inte heller att i ett remissyttrande om rektorsuppdraget gå in på denna fråga på ett adekvat sätt.

- **Avsnitt 7.2.7 om socialt utsatta områden**

Utredningen lyfter med rätta fram de stora problem som en rektor står inför i socialt utsatta områden. Vi motsätter oss dock att det är kompetenshöjning som är den första och största åtgärden.

- **Avsnitt 7.2.4 om rektor och elevhälsoarbetet**

Utredningen tar upp rektors uppdrag inom elevhälsoarbete. Återigen kommer en utredning med förslag om fortbildning och kompetenshöjning för att lösa problem som i allra högsta grad handlar om bristande resurser. Detta råder inte rektorerna över och bristen kan heller inte lösas med fortbildning.

- **Avsnitt 7.2.2 om register**

Vi ställer oss positiva till att ett nationellt huvudmanna- och rektorsregister upprättas.

- **8.5.9 om biträdande rektorers möjlighet till utbildning**

Vi ser det som angeläget att även biträdande rektorer får möjlighet att gå rektorsutbildning. Vid brist på platser på rektorsutbildning kan man behöva prioritera utbildade rektorer – men det är inte detsamma som att principiellt neka biträdande rektorer utbildning.

- **8.5.11 om skolchef och rektor**

Vi ser det som angeläget att vidta åtgärder mot att samma person kan sitta på både rektorsuppdraget och skolchefsuppdraget samtidigt. Dock krävs övergångsregler för alla de små verksamheter som idag har samma person på båda uppdragen.

- **8.5.12 om utbildning för skolchefer, mm.**

Vi delar utredningens uppfattning om en obligatorisk befattningsutbildning som ges på högskola för skolchefer.

Vi vill även vad gäller skolchefer framhålla att waldorfförskollärare och waldorflärare ska kunna arbeta som och utbilda sig till skolchefer.

Kommentarer till specifika förslag

- **Avsnitt 5 om pedagogiskt ledarskap**

Vi delar utredningens förslag om definition av rektors pedagogiska ledarskap. Vi delar även uppfattningen att rektors ansvarsområden inte får vara mer omfattande än att det pedagogiska ledarskapet ryms i uppdraget.

Som företrädare för mindre, idéburna verksamheter är vi klara över att förutsättningarna ser olika ut jämfört med de större enheterna i både kommun och privata företag. Vi ser det därför som väsentligt att det inte centralt ställs upp fasta kriterier för uppdraget utan att det är den sammanvägda bedömningen av volym och komplexitet som ska beaktas. (Detta tas upp även i avsnitt 6.2.9 och 7.2.7.)

- **Avsnitt 6.2 och 8.5.4 om organisationen kring rektorsuppdraget**

Som företrädare för mindre, idéburna skolverksamheter vill vi lyfta det som även utredningen lyfter – att styrkedjan ofta är rakare och att det också är närmre mellan huvudman och rektor än i stora verksamheter med många enheter. Det är därför angeläget att inte styra organisationen utifrån endast de stora aktörernas

förutsättningar. Vi ser positivt på att frågan om biträdande rektor omfattas av rektors uppdrag att forma den inre organisationen.

- **Avsnitt 6.2.7 om huvudmannens försvärande styrning**

Vi delar utredningens bild av de många aspekter som påverkar rektors möjlighet att utöva sitt uppdrag. Utredningen lyfter i avsnitt 6.2.7 risken för att huvudmannens krav på administration och kontroll bidrar till att rektor inte räcker till för det pedagogiska ledarskapsuppdraget. Vi vill här lägga till att det är även de stora kraven på administrativt kvalitetsarbete från statens sida – via Skolinspektionen – som bidrar till dessa problem.

- **Avsnitt 6.2.10 om rektors rätt att delegera**

Vi tillstyrker att rektor inte ska kunna delegera det pedagogiska ansvaret i sin helhet.

- **Avsnitt 6.6.6 om beslut om ledningsstöd**

Vi delar utredningens uppfattning om att stärka rektors mandat att utforma den inre organisationen. Vi bifaller att beslut om biträdande rektor tas av rektor som ett led i att forma den inre organisationen.

- **Avsnitt 6.6.10 om behörighetskrav på rektorer**

Vi delar inte utredningens uppfattning om krav på lärarexamen/statlig lärarlegitimation för att kunna få ett rektorsuppdrag. Se den inledande texten om waldorfförskollärarna och waldorflärlarnas speciella rättsliga ställning. Om man ska ställa krav på statlig lärarlegitimation måste det också ges möjlighet för dem med waldorflärlarlegitimation att anses behöriga för rektorsuppdraget.

- **Avsnitt 6.6.11 om genomförd rektorsutbildning.**

Vi delar helt utredningens uppfattning om att en rektor som går rektorsutbildningen ska uppnå godkända resultat och avsluta utbildningen inom en fastställd tid. Detta bör för övrigt gälla även skolchefen.

- **Avsnitt 6.6.7 om interoperabla system**

Vi ser stora vinster med fungerande interoperabla system inom skolsektorn. Det nya betygssystem som föreslås förutsätter också ett fungerande nationellt system. Samtidigt konstaterar vi att det offentliga här lider av ett kompetensproblem och därmed efterföljande brist på legitimitet och förtroende.

Exempelvis skulle Skolverket lansera ett nationellt system för de nationella proven. Det har kostat otroliga summor och oerhört mycket personella

ansträngningar och resurser. Det visade sig inte fungera alls. Även Stockholms stad hade en icke fungerande skolplattform samt regionerna visar en efter en att de inte har klarat av att upphandla och implementera journalsystem.

Det är naturligtvis bra om vi har fungerande och likvärdiga system – men nu är risken stor för att det blir likvärdigt och icke fungerande. Här måste det offentliga skynda långsamt. Inte minst för att värna rektorernas arbetssituation.

Misslyckandet kring de digitala nationella proven skapade orimliga arbetssituationer för både rektorer och lärare. Det är fråga om orimliga både ekonomiska och mänskliga kostnader.

Detta har vi lyft även in andra remissyttranden (t ex SOU 2025:26).

- **Avsnitt 7.2.5 om meriteringsnivåer för rektorer**

Vi delar inte utredningens förslag om formella meriteringsnivåer.

Vi välkomnar möjlighet till fortbildning och kompetensutveckling för rektorer, liksom för annan personal i skolan. Men vi menar att de karriärstrukturer som införts i svensk skola, i form av förstelärrerformen mm, inte har slagit väl ut. Viljan att skapa en slags karriärstege har bidragit till en oklar och svår social situation bland många lärare. Det är inte heller tydligt att det har bidragit till högre kvalitet och bättre resultat i svensk skola. Förskola och skola är på många sätt en verksamhetsform med förhållandevis givna uppdrag. Utveckling måste ske genom fortbildning, kompetenshöjning och schemamässig plats för utvecklingsarbete snarare än formella meriteringsvägar. Vi menar att detta gäller även för rektorer. Formella meriteringsvägar är lämpliga inom akademien, men mindre lämpliga inom förskole- och skolverksamhet.

- **Avsnitt 7.2.1 om statlig finansiering**

Utredningen skriver om finansieringsformen för svensk skola. Även vi ser många problem med nuvarande system – det är svåröverblickbart och icke likvärdigt. Trots detta menar vi att denna utredning inte bör gå in på konkreta förslag i denna stora och komplexa fråga. Det går inte heller att i ett remissyttrande om rektorsuppdraget gå in på denna fråga på ett adekvat sätt.

Med detta sagt välkomnar vi ett större ansvarstagande för likvärdig och rimlig finansiering från lagstiftarens sida. I detta ingår också att de pengar som tillförs skolväsendet också ska stanna i skolväsendet.

- **Avsnitt 7.2.7 om socialt utsatta områden**

Utredningen lyfter med rätta fram de stora problem som en rektor står inför i socialt utsatta områden. Självfallet måste det vidtas åtgärder för att få rektorer att vilja både börja och fortsätta arbeta i förskolor/skolor i socialt utsatta områden. Vi

motsätter oss dock att det är kompetenshöjning som är den första och största åtgärden. Man kan inte – såsom gjorts i många förslag från lagstiftaren – ersätta bristande resurser med kompetenshöjande åtgärder. Att komma till rätta med de stora problem som finns i socialt utsatta områden och på så sätt bidra till att rektor bättre kan utföra sitt uppdrag kan inte lösas genom att fortbilda rektorer. Med detta sagt menar vi naturligtvis inte att rektorer ska ges möjlighet till fortbildning inom även detta område.

- **Avsnitt 7.2.4 om rektor och elevhälsoarbetet**

Utredningen tar upp rektors uppdrag inom elevhälsoarbete. Återigen kommer en utredning med förslag om fortbildning och kompetenshöjning för att lösa problem som i allra högsta grad handlar om bristande resurser. Skolpengen har inte ökat nämnvärt de senare åren, däremot har lönerna av nödvändighet ökat. Detta i sin tur leder till en i längden ohållbar ekonomisk och personell situation. Denna råder inte rektorerna över och den kan heller inte lösas med fortbildning.

Minskade resurser, som kan göra det svårt att ge enskilda elever tillräckligt med stöd, leder också till merarbete i form av samtal med vårdnadshavare och eventuellt skolinspektionsanmälningar. Det leder dessutom till en svårare arbetsmiljö och etisk stress hos rektor som har ansvar för saker som resurserna inte räcker till för.

Med detta sagt är det självklart att det ingår i rektorsuppdraget att ha goda kunskaper inom elevhälsoarbetet. Detta kan med fördel ingå i rektors befattningsutbildning för att sedan fyllas på med fortbildning.

- **Avsnitt 7.2.2 om register**

Vi ställer oss positiva till att ett nationellt huvudmanna- och rektorsregister upprättas. Det kan ha betydelse för att bättre kunna utvärdera och utveckla rektorsuppdraget.

- **8.5.9 om biträdande rektorers möjlighet till utbildning**

Vi ser det som angeläget att även biträdande rektorer får möjlighet att gå rektorsutbildning. Det är inte minst bland dem man kan rekrytera nya rektorer och som då är färdigutbildade. En rektorsutbildning ökar också biträdande rektors möjlighet att på bästa sätt biträda rektor.

Vid brist på platser på rektorsutbildning kan man behöva prioritera utbildade rektorer – men det är inte detsamma som att principiellt neka biträdande rektorers utbildning.

- **8.5.11 om skolchef och rektor**

Vi ser det som angeläget att vidta åtgärder mot att samma person kan sitta på både rektorsuppdraget och skolchefsuppdraget samtidigt. Detta behövs både ur rättsligt och etiskt perspektiv. Att samma person kan inneha båda uppdragen samtidigt innebär också att rektor går miste om det stöd som en skolchef kan utgöra i verksamheten. Samtidigt behövs rimliga övergångsregler för alla de inte minst mindre verksamheter som idag har personer som sitter på dubbla uppdrag.

- **8.5.12 om utbildning för skolchefer, mm.**

Vi delar utredningens uppfattning om en obligatorisk befattningsutbildning som ges på högskola för skolchefer. En gedigen skolchefsutbildning är avgörande för att på bästa sätt stötta huvudmannen och rektorn i sitt rektorsuppdrag.

Vi vill även vad gäller skolchefer framhålla att waldorfförskollärare och waldorflärare ska kunna arbeta som och utbilda sig till skolchefer.

Waldorflärarytbildningen ger av ovan beskrivna skäl inte akademisk examen, men bör ge möjlighet att arbeta som skolchef.

Avslutning

Vi välkomnar att man från lagstiftarens sida utreder olika möjligheter att stödja rektorer i sina rektorsuppdrag och därmed bidra till ökad kvalitet för eleverna i svensk skola. Rektorerna behöver stärkas i sitt pedagogiska uppdrag och omsättningen på rektorer behöver minska.

Vi ser med viss oro på att det finns en risk att de åtgärder som föreslås används för att inte behöva göra något åt de underliggande större problemen om bristande resurser och en alltför detaljstyrd skola. Det här är en synpunkt som har varit relevant vad gäller flera av de utredningar som har lagts fram under 2025 vill vi upprepa även här.

Vi vill annars avslutningsvis lyfta frågan om alternativ pedagogik och dess möjligheter att existera i det svenska utbildningsväsendet. Enligt artikel 14 i EU-stadgan (Lissabonfördraget) har vårdnadshavare rätt att välja alternativ pedagogik. Detta kan inte enbart handla om organisationsform eftersom en genuin alternativ pedagogik också arbetar med en unik pedagogisk och didaktisk praktik. Det måste helt enkelt finnas utrymme även för olika pedagogiska inriktningar både på innehålls- och organisationsnivå. Detta har lagstiftaren valt att stödja med att skapa möjligheter för waldorfförskolläraryt- och waldorflärarytutbildning. Att göra det omöjligt för dessa waldorfförskolläraryt och waldorfläraryt att arbeta som rektorer och skolchefer vore mot bakgrund av detta principiellt helt fel. Sveriges waldorfskolor bedriver en alternativ pedagogisk inom ramarna för svenskt skolväsende, skollag och -författningar. För att

den alternativa pedagogiken ska kunna fortsätta att utvecklas, utgöra ett fullgott alternativ och även inspiration till övrig pedagogik i landet, behöver waldorfskolorna kunna ledas av rektorer med waldorfpedagogisk lärarexamen alternativt insikt i waldorfpedagogiken.

Vi menar att staten borde se över de idéburna skolornas situation generellt. Inte bara för de idéburna skolornas skull, utan för det svenska skolväsendets skull. Det är just i dessa skolor man ofta finner alternativ pedagogik. Bland de idéburna skolorna (till exempel Freinet, Montessori och Waldorf) finns olika pedagogiska metoder värda att undersöka och utvärdera. Där finns metoder som skulle kunna berika fler. Bland de idéburna skolorna finner man många mindre skolor som är måna om korta styrkedjor. Det är ofta en medvetet vald kvalitet – innehåll och organisation hänger ihop. När man stryper de idéburna skolorna stryper man också därför sakta möjligheten att bedriva alternativ pedagogik. Det riskerar att till slut bara bli en del av ett teoretiskt innehåll i en kurs på en pedagogisk institution. Vi efterlyser en samlad politisk vilja att skapa förutsättningar för de alternativa pedagogikerna och idéburna skolornas existens.

Caroline Bratt

Waldorflärarhögskolan

Maria Norberg

Waldorfskolefederationen